

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Publicznej Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 7 w Stalowej Woli

Program zaopiniowany przez Radę Rodziców

22 września 2021 roku

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.*
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214)*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356).*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.*
6. ***Rozporządzenie MEN z 14 maja 2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. (Dz.U.poz.872)***
7. ***Rozporządzenie MEN z 12 sierpnia 2020r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.***
8. *Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1991 r. Nr 120 poz. 526),*
9. *Statut Szkoły.*

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”

-(art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie pojawieniu się i występowaniu niepożądanych zjawisk i procesów, określanych jako patologie życia społecznego oraz promowanie zjawisk alternatywnych w stosunku do tych, które próbuje się wyeliminować. system działań wzmacniających lub podtrzymujących pozytywne postawy uczniów w toku wychowania. Realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Ma służyć ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pozyskaniu rodziców do współpracy w dziedzinie profilaktyki domowej.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Pandemia COVID-19 spowodowała zmianę priorytetów działań wychowawczo – profilaktycznych. Nadrzędnym celem stało się zdrowie i bezpieczeństwo całej społeczności szkolnej, oraz utrzymanie nauczania stacjonarnego uczniów przez cały rok szkolny.

DIAGNOZA

Analiza doświadczeń nauczania zdalnego i hybrydowego uczniów wskazuje jednoznacznie, że obszarem działań wychowawczo-profilaktycznych w okresie pandemii powinny być:

- 1) profilaktyka bezpiecznych zachowań w szkole i innych skupiskach ludzi obowiązujących w okresie pandemii.
- 2) nabywanie wiedzy dotyczącej COVID-19
- 3) kształtowanie zachowań i organizacji czasu (nauka – czas wolny), w przypadku powrotu do nauki zdalnej.
- 4) nabywanie umiejętności sprawnego posługiwania się sprzętem i oprogramowaniem pomocnymi przy zdalnym nauczaniu.
- 5) wyposażanie uczniów w wiedzę na temat możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej na wypadek przedłużającego się pobytu w domu spowodowanego nasileniem pandemii.

Z analizy zebranego w ramach diagnozy materiału wyróżniono pozytywne cechy pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły :

- 1) szkoła wychowuje uczniów w duchu wartości rodzinnych i patriotycznych, szacunku dla drugiego człowieka
- 2) szkoła realizuje zaplanowane zadania wychowawcze i profilaktyczne, o zamierzonych działaniach informuje rodziców- spotkania z rodzicami i uczniów- godziny wychowawcze
- 3) rodzice wysoko oceniają poziom bezpieczeństwa w szkole, a uczniowie czują się w niej przeważnie bezpiecznie,
- 4) szkoła reaguje i prowadzi czynności profilaktyczne wobec zachowań przemocowych w szkole,
- 5) w szkole nie odnotowuje się zachowań związanych z uzależnieniami, a sami uczniowie deklarują, że są odporni na zachowania, których celem jest namawianie do zażywania środków uzależniających,
- 6) w szkole przestrzegane są prawa i obowiązki ucznia.
- 7) szkoła stosuje procedury w razie występowania chorób zakaźnych

Badania diagnozujące problemy młodzieży wskazują jednoznacznie, że obszarem działań wychowawczo- profilaktycznych powinny być :

- 1) przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym , ze szczególnym naciskiem na zapobieganie wyzwiskom i bójkom,
- 2) nabywanie umiejętności psychospołecznych,
- 3) profilaktyka uzależnień,
- 4) promocja zdrowia i aktywnego spędzania czasu wolnego, przy jednoczesnym zachęcaniu do ograniczania ilości czasu spędzanego przed komputerem.

Wnikliwa analiza posiadanych informacji, pozwala wyłonić następujące czynniki:

czynniki ryzyka	czynniki chroniące
<ol style="list-style-type: none">1) agresja słowna i fizyczna, zachowania mające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej,2) zagrożenia płynące z nadmiernego korzystania z Internetu,3) niewielkie zainteresowanie rodziców/opiekunów prawnych dziećmi	<ol style="list-style-type: none">1) wychowywanie uczniów w duchu wartości obywatelskich i szacunku dla drugiego człowieka,2) dobra atmosfera w szkole,3) działania integrujące w szkole, personalizacja uczniów,4) różnorodność zajęć pozalekcyjnych,5) dobra współpraca ze środowiskiem rodzinnym,6) silna więź emocjonalna dziecka z rodzicami,7) poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów społecznych,8) przynależność do pozytywnej grupy

DZIAŁANIA NA RZECZ INTEGRACJI

Integracyjny system kształcenia i wychowania polega na maksymalnym włączeniu dzieci niepełnosprawnych w życie szkoły i umożliwieniu im dorastania i nauki w gronie zdrowych rówieśników.

Integracja nie dotyczy tylko dzieci niepełnosprawnych. Szkoła traktuje ją także jako wdrażanie dzieci sprawnych do zrozumienia potrzeb i trudności ich niepełnosprawnych rówieśników.

Celem szkoły w tym zakresie jest:

1. Stworzenie optymalnych warunków edukacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych i pełnosprawnych, służących pełnemu rozwojowi psychicznemu, społecznemu i intelektualnemu wszystkich uczniów szkoły.
2. Umożliwianie aklimatyzacji uczniów w nowoutworzonej integracyjnej klasie pierwszej.

3. Poszerzanie wiedzy i rozwijanie empatii wszystkich uczniów w zakresie wspólnego funkcjonowania w szkole z uczniami niepełnosprawnymi.
4. Przeciwdziałanie przejawom niezrozumienia potrzeb rówieśników i nietolerancji wśród uczniów.
5. Rozwijanie umiejętności korzystania przez wszystkich uczniów z różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z własnymi potrzebami rozwojowymi.

Program wychowawczo-profilaktyczny PSPzOI nr 7 w Stalowej Woli

MODEL ABSOLWENTA:

1. **Samodzielny**- daje sobie radę w domu i szkole. Pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi.
2. **Twórczy**- stara się rozwiązywać napotkane problemy; naukę traktuje jak coś naturalnego. Ma określone zainteresowania, którym poświęca swój czas i stara się je rozwijać.
3. **Uczciwy** – mówi prawdę, szanuje cudzą własność, dotrzymuje słowa.
4. **Odpowiedzialny**- gotów ponieść konsekwencje swoich czynów. Jeżeli trzeba, zwraca się o pomoc do osób z najbliższego otoczenia. Działając w grupie, poczuwa się do odpowiedzialności za efekty jej pracy; postępuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny.
5. **Ciekawy świata**- zdobywa wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata. Jest aktywny umysłowo.
6. **Tolerancyjny**- rozumie różnice między ludźmi, w każdym stara się dostrzec coś dobrego i zrozumieć go.
7. **Szanuje godność innych**- jest zawsze w stosunku do innych osób, nie stosuje przemocy, nie wyśmiewa się ze słabszych.

8. **Szanuje prawo**- przestrzega statutu i regulaminów szkoły, innych zasad ustalonych przez organa szkoły; przestrzega prawa i zasad ustalonych przez odpowiednie instytucje w mieście i kraju.
9. **Obowiązkowy i punktualny**- dotrzymuje terminów, sprawnie planuje swoje zajęcia. Szanuje czas swój i innych.

Program wychowawczo-profilaktyczny PSPzOI nr 7 w Stalowej Woli

ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

1. Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.
2. Wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
3. Nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

- 1) zajęcia edukacyjne,
- 2) godziny wychowawcze,
- 3) zajęcia pozalekcyjne,
- 4) wycieczki,
- 5) imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe.

METODY PRACY WYCHOWAWCZEJ:

- 1) gry i zabawy,
- 2) dyskusje,
- 3) dramy,
- 4) twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- 5) metoda projektów,

- 6) symulacje,
- 7) warsztaty,
- 8) treningi umiejętności,
- 9) rozmowy, pogadanki.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

Dyrektor:

- 1) dba o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- 2) koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole,
- 3) stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- 4) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- 1) wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- 2) **wyposażają uczniów w wiedzę niezbędną do postępowania(na czas pandemii) w zakresie ochrony zdrowia oraz zdalnego nauczania.**
- 3) kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie,
- 4) reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- 5) wychowują dzieci zgodnie z zasadami zdrowego stylu życia,
- 6) podejmują działania, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych takich jak przemoc czy używki,
- 7) zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- 1) poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- 2) integrują zespół klasowy,
- 3) rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- 4) interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,
- 5) **wspierają uczniów podczas pojawiania się sytuacji trudnych, także tych spowodowanych następstwem pandemii COVID-19.**

- 6) wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- 7) propagują zasady kulturalnego zachowania,

- 7) troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą,
- 8) czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmacnianie postawy odpowiedzialności,
- 9) utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- 10) wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- 11) pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- 1) dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- 2) współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci,
- 3) czuwają nad tym, aby dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązki szkolny,
- 4) utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby pedagogiem szkolnym bądź Dyrektorem,
- 5) biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych, promocji zdrowego stylu życia oraz ograniczenia zachowań ryzykownych; takich jak przemoc czy używki,
- 6) **ściśle współpracują w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii,**
- 7) rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

Pedagog szkolny:

- 1) rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- 2) określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- 3) organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły,

- 5) wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego szkoły,
- 6) działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,

8 Program wychowawczo-profilaktyczny PSPzOI nr 7 w Stalowej Woli

- 7) dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- 8) kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- 9) utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

Pracownicy niepedagogiczni:

- 1) reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- 2) wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- 3) wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- 1) reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- 2) współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu Programu Wychowawczo – profilaktycznego Szkoły

Samorząd uczniowski:

- 1) inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,
- 2) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- 3) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

WSPÓLPRACA Z RODZICAMI

Cele współpracy:

- 1) zwiększenie zaangażowania rodziców w realizowanie edukacyjno-wychowawczych zadań szkoły, wzbudzenie w nich poczucia współodpowiedzialności za efekty kształcenia i wychowania oraz włączanie ich w życie placówki,
- 2) pedagogizacja, wspieranie rodziców w realizacji funkcji wychowawczej i opiekuńczej,
- 3) poznawanie oczekiwań rodziców w stosunku do placówki, do której uczęszczają ich dzieci,
- 4) podejmowanie wspólnych działań na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

Formy współpracy:

- 1) zebrania ogólne i klasowe,
- 2) spotkania indywidualne z wychowawcą, nauczycielami poszczególnych przedmiotów i dyrektorem,
- 3) spotkania ze specjalistami i warsztaty dla rodziców planowane w miarę potrzeb,
- 4) imprezy szkolne i klasowe, uroczystości,
- 5) dni otwarte szkoły, lekcje otwarte,
- 6) kontakty telefoniczne, korespondencja, materiały dla rodziców.

Harmonogram współpracy:

Termin	Zadanie i sposób realizacji
Wrzesień	<p>Zebrania klasowe</p> <ol style="list-style-type: none">1) zapoznanie rodziców z najważniejszymi dokumentami szkoły i obowiązującymi w szkole regulaminami,2) wybory do rady rodziców,3) przekazanie najważniejszych informacji na temat spraw bieżących oraz organizacji pracy szkoły.4) zapoznanie rodziców ze szkolnym systemem oceniania, z wymaganiami edukacyjnymi niezbędnymi do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania,

Termin	Zadanie i sposób realizacji
	<p>z możliwościami dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów,</p> <p>5) zaplanowanie pracy wychowawczej oraz ustalenie harmonogramu imprez klasowych,</p> <p>6) przeprowadzenie rozmów mającej na celu zbadanie oczekiwań rodziców wobec szkoły oraz poznanie ich kompetencji i umiejętności, które mogą okazać się przydatne we współpracy ze szkołą</p>
Listopad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zebrania klasowe – przekazanie rodzicom informacji o ocenach z zajęć edukacyjnych i zachowania, o postępach i trudnościach w nauce, problemach wychowawczych. 2. Konsultacje indywidualne z nauczycielami przedmiotów. 3. Zaplanowanie uroczystości i imprez klasowych.
Grudzień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazanie rodzicom informacji o przewidywanych w klasyfikacji śródrocznej ocenach z zajęć edukacyjnych i zachowania uczniów.
Styczeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podsumowanie semestru, informacje na temat spraw bieżących i związanych z organizacją pracy szkoły. 2. Zapoznanie rodziców z wynikami klasyfikacji semestralnej, poinformowanie ich o skutkach uzyskania ocen niedostatecznych z zajęć edukacyjnych oraz oceny nagannej zachowania, ustalenia dotyczące pracy w drugim semestrze. 3. Konsultacje indywidualne z nauczycielami przedmiotów
Luty/marzec	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie ze specjalistą poświęcone radzeniu sobie z problemami wychowawczymi – spotkania będą organizowane w miarę potrzeb, szczegółowa tematyka spotkania będzie wynikać z oczekiwań i propozycji zgłaszanych przez rodziców.
Kwiecień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzień otwarty w szkole. 2. Konsultacje indywidualne z nauczycielami przedmiotów
Maj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zebrania klasowe – przekazanie rodzicom informacji o planowanych ocenach z zajęć edukacyjnych i zachowania, omówienie bieżących spraw. 2. Konsultacje indywidualne z nauczycielami przedmiotów. 3. Organizacja Pikniku Rodzinnego.

TREŚCI WYCHOWACZO - PROFILAKTYCZNE

I ETAP EDUKACYJNY: klasy I – III. Edukacja wczesnoszkolna

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI, klasy I - III
Zdrowie - edukacja zdrowotna	<ol style="list-style-type: none">1) zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;2) zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;3) przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;4) kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;5) rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;6) kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo - skutkowego;7) uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;8) kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ol style="list-style-type: none">1) kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;2) rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;3) kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;4) kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;5) przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;6) zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;7) rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI, klasy I - III
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; 2) kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; 3) kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; 4) kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; 5) kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań 6) w celu zapobiegania dyskryminacji; 7) inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; 8) przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; 9) przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; 10) wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; 11) kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; 12) kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; 14) kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI, klasy I - III
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań problemowych (ryzykownych)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; 2) kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; 3) przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; 4) przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; 5) kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

**TREŚCI WYCHOWACZO - PROFILAKTYCZNE
do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy**

II ETAP EDUKACYJNY - klasy IV – VIII

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
<p>Zdrowie- edukacja zdrowotna</p>	<p>Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywiają. Kształtowanie</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Kształtowanie</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania,</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią,</p>

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
	<p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p>	<p>umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p>	<p>konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<p>decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<p>kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psych.</p>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów</p>

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
	<p>własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>(wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami</p>

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
	<p>traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań problemowych (ryzykownych)	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze</p>

OBSZAR	ZADANIA DO REALIZACJI				
	KLASA IV	KLASA V	KLASA VI	KLASA VII	KLASA VIII
	<p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi..</p>	<p>różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu..</p>	<p>agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu podstawy negocjacji i mediacji .</p>

**Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki
zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego**

ZDROWIE – edukacja zdrowotna

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; - wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywa nie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; - ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; - uzasadnia konieczność ochrony przyrody; - opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Wychowanie fizyczne	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; - opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; - opisuje zasady zdrowego odżywiania; - przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; - przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; - omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; - wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; - omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; - wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; - wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; - przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; - doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; - poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; - wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne), zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu;

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; - dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); - wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; - ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; - ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna, współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.);
Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; - kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;

RELACJE – kształtowanie postaw społecznych

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; - współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; - dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; - dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; - odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; - ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot; - szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; - uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; - wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie; - wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich, i nazywając to, co jest wartością dla niego; - naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; - przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; - identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; - bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<p>Uczeń: projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;</p>
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; - pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; - wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; - wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; - omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; - identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; - wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; - wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; - współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; - motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; - wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku; - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści; przedstawia różne formy współpracy w grupie; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; - wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<i>Uczeń:</i> podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; - przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Przyroda	- zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego; - doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	- prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Wychowanie do życia w rodzinie	- zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; - rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa; - kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; - bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<i>Uczeń:</i>
Edukacja wczesnoszkolna	- ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; - szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; - określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania; - odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - własnego oraz innych osób; - odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; - rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; - kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; - rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; - rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; - rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; - rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudze własności intelektualnej; - kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; - jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielną prezentacji wyników swojej pracy;
Historia	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Muzyka	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; - zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; - zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; - uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej); - angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; - uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; - stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> - zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); - zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; - podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; - wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia za Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym; - uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); - rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwstawiania się tym zjawiskom; - planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> - kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; - przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; - rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; - ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); - kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią; - rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; - przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; - postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;

BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
Edukacja wczesnoszkolna	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; - rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; - ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania - się człowieka w takich sytuacjach; - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; - rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet; - przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie; - posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; - uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; - wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; - stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; - ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i

Przedmiot	Wymagania szczegółowe
	<i>Uczeń:</i> korzysta z nich;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; - omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; - wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; - wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; - wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> - przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; - analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; - umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);
WOS	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; - przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; - wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw; - przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka); - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

EWALACJA PROGRAMU

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- 1) obserwację działań wychowawczych nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły,
- 2) rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- 3) analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- 4) badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- 5) analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, psychologa i pedagoga, pielęgniarki,
- 6) formułowanie wniosków i rekomendacji,
- 7) analiza i wnioski z dotychczasowych doświadczeń pracy edukacyjnej i wychowawczej w okresie trwającej pandemii,
- 8) modyfikację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.